

PAWEŁ KASPRZAK

PAWEŁ GOLISZEK

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLAS I LICEUM PLASTYCZNEGO SPECJALIZACJA: **TECHNIKI RZEŹBIARSKIE**

WYMAGANIA PROGRAMOWE

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) wynika bezpośrednio z realizacji celów programu, a równocześnie odnosi się do Wewnętrznego Systemu Oceniania w szkole (WSO). System oceniania, dotyczący przedmiotu rzeźba jest spójny z celami i zadaniami szkoły. Ocenianie jest procesem gromadzenia informacji o wiedzy i umiejętnościach uczniów, wspieraniem ich szkolnej kariery oraz służy podnoszeniu motywacji do uczenia się.

Zasadniczo system oceniania składa się z dwóch elementów:

- Ocenianie bieżące ma za zadanie wspierać uczenie się. Uwzględnia ono aspekt społeczno-wychowawczy, tzn. wkład pracy ucznia, jego możliwości intelektualne i jego rozwój. Ocenianie to jest sposobem uzyskiwania systematycznej informacji o szkolnych osiągnięciach uczniów, zatem ma charakter kształtujący. W przypadku oceny z przedmiotu rzeźba, oceny bieżące mają bardzo duży wpływ na ocenę śródroczną lub końcoworoczną. Jeżeli uczeń wykonał przewidzianą programem liczbę zadań w ciągu roku – ze średniej tych ocen może wynikać ocena semestralna. W innym przypadku na ocenę śródroczną lub końcoworoczną wpływa negatywnie brak realizacji niektórych zadań.

Ocenianiu bieżącemu podlega:

- praca uczniów na lekcji,
- zadania domowe,
- inne przejawy aktywności ucznia,
- zainteresowanie przedmiotem,

- systematyczność jego pracy,
  - liczba wykonanych zadań przewidywanych na dany semestr.
- Ocenianie sumujące służy weryfikacji osiągnięć dydaktycznych ucznia, dotyczących danego semestru lub roku. Ocena sumująca ma charakter dydaktyczny (nie uwzględnia aspektu społeczno-wychowawczego).

Kryteria oceny zadań plastycznych.

- Zgodność z tematem.
- Obecność wszystkich założonych elementów.
- Walory artystyczne.
- Jakość techniczna wykonania.
- Terminowość wykonania.
- Indywidualność koncepcji.
- Nowatorstwo i oryginalność pracy.

Stopień dopuszczający otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 40 %,
- podejmują niektóre zadania, ale w sposób niewystarczający,
- ich praca nie odpowiada w pełni postawionym problemom,
- stosują się tylko do nielicznych uwag nauczyciela,
- w niewielkim stopniu rozwijają się plastycznie,

Stopień dostateczny otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 51 %,
- podejmują prawie wszystkie zadania,
- w ich pracach zrealizowane są niektóre z założonych celów,
- w zasadzie stosują się do uwag nauczyciela,
- widoczne są szanse na rozwój,

Stopień dobry otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 75 %,
- podejmują zawsze zadanie,
- stosują się do wszystkich uwag nauczyciela i potrafią z nich korzystać w sposób kreatywny,
- powierzone zadania wykonują prawie samodzielnie,
- realizacja ich zadania przebiega na dobrym poziomie,
- prawidłowo rozwiązują postawiony problem,
- poziom ich prac pozwala na pierwsze, indywidualne prezentacje w pracowni,

Stopień bardzo dobry otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 91 %,
- zawsze podejmują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- powierzone zadania wykonują samodzielnie,
- prace mają walory artystyczne.

Stopień celujący otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wszystkie wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu,
- samodzielnie realizują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- mają szczególne walory artystyczne,
- przejawiają szczególną inwencję twórczą,
- ujawniają wyjątkowe zdolności artystyczne,
- są bardzo aktywni twórczo również poza pracownią,
- bardzo dużo pracują poza pracownią,
- aktywnie uczestniczą w ogólnopolskich przeglądach i plenerach organizowanych przez szkołę, Centrum Edukacji Artystycznej i placówki szkolnictwa artystycznego,
- osiągają wymierne sukcesy w konkursach przedmiotowych organizowanych poza szkołą, z koniecznym uwzględnieniem udziału w konkursach organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej i szkolnictwo artystyczne.

WARUNKI UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Warunkiem otrzymania oceny wyższej niż przewidywana jest ponowne wykonanie wszystkich prac plastycznych przewidzianych programem danego semestru (roku szkolnego) i ich prezentacja. Jeżeli prace wykonane są samodzielnie na wyższym poziomie niż poprzednio – nauczyciel ustala ocenę wyższą.

TREŚCI KSZTAŁCENIA - MATERIAŁ NAUCZANIA I OPIS OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

KLASA I

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY W PRACOWNI RZEŹBIARSKIEJ.

Materiał nauczania.

- Regulamin korzystania z pracowni rzeźby w Zespole Państwowych Szkół Plastycznych w Warszawie.
- Instrukcja postępowania w przypadku pożaru oraz alarmu.
- Pierwsza pomoc w nieszczęśliwych wypadkach.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Zna zasady zachowania w pracowni rzeźby.
- Wie, jak zachować się w czasie pożaru oraz alarmu, zna drogę ewakuacji i nr. telefonów do służb ratowniczych.
- Potrafi zachować się prawidłowo podczas nieszczęśliwego zdarzenia.

Przykładowe zadania.

- Zapoznanie się z przepisami BHP i p. poż.
- Zapoznanie się z regulaminem pracowni.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Odpowiedź ucznia.
- Ćwiczenia symulujące momenty zagrożenia.

I. MEDALIERSTWO

Materiał nauczania.

- Technologia modelowania medalu.
- Terminy i pojęcia związane ze sztuką medalierską.
- Materiałoznawstwo w zakresie medalierstwa (gips, metale kolorowe, tworzywa sztuczne, ceramika, inne materiały).
- Studium modela.

- Synteza natury.
- Natura, jako źródło inspiracji.
- Kreacja z wyobraźni.
- Typografia i liternictwo w małych formach rzeźbiarskich.
- Różnego rodzaju źródła inspiracji w powstawaniu medalu (historia, literatura, filozofia, historia sztuki itp.)
- Narzędzia do obróbki medalu.
- Środki wyrazu artystycznego charakterystyczne dla wykorzystywanego materiału.
- Techniki wykańczania i patynowania medali.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Opisuje proces powstawania medalu w różnych materiałach.
- Operuje terminologią medalierską np. negatyw, pozytyw, awers, rewers, cykl medali.
- Zna właściwości materiałów do modelowania i utrwalania medali.
- Przeprowadza proces powstawania medalu od projektu do realizacji.
- Sprawnie posługuje się określonymi technikami modelowania.
- Posługuje się określonymi technikami utrwalania medalu (gips, odlew).
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Wykorzystuje wiedzę z zakresu liternictwa w zakresie medalierskim.
- Wykonuje ryt metodą pozytywu.
- Wykonuje ryt metodą negatywu gipsowego.
- Płynnie łączy obie powyższe metody.
- Wykonuje formę negatywową z gipsu lub innych materiałów formierskich.
- Odlewa formę pozytywową.
- Wykonuje studium z natury małego formatu.
- Odwzorowuje z natury formę.
- Dokonuje analizy i syntezy formy.
- Stosuje różnorodne faktury.
- Prawidłowo przechowuje i zabezpiecza prace.
- Przygotowuje medal do odlania w metalu.
- Cyzeluje i patynuje medal.
- Posługuje się bezpiecznie narzędziami i urządzeniami w pracowni.
- Przygotowuje stanowisko pracy i pozostawia w należyтым porządku po zakończeniu pracy.
- Kreuje formę.
- Stosuje różne rodzaje środków ekspresji.
- Wypracowuje własny język artystyczny.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Modelowanie w plastelinie.
- Modelowanie w glinie.
- Ryt gipsowy w pozytywie i negatywie.
- Ryt gipsowy - metoda mieszana

- Odlew gipsowy.
- Modelowanie w masie woskowej.
- Podstawowe narzędzia do modelowania.

Przykładowe zadania.

- Pejzaż w medalu
- Portret w medalu.
- Człowiek we wnętrzu w medalu (awers i rewers).
- Medal okolicznościowy.
- Medal tematyczny na zadany temat
- Cykl medali tematycznych.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

II. TECHNIKI CERAMICZNE

Materiał nauczania.

- Materiałoznawstwo ceramiczne.
- Technologia ceramiczna.
- Narzędzia stosowane w ceramice.
- Terminy i pojęcia związane z formą dzieła ceramicznego.
- Wiadomości dotyczące procesu wypalania w ceramice.
- Barwienie i szkliwienie w ceramice.
- Technologia wykańczania prac ceramicznych.
- Natura, jak źródło inspiracji.
- Synteza natury.
- Forma a kolor.
- Forma a funkcja.
- Forma użytkowa a rzeźba ceramiczna.
- Kreacja na temat natury.
- Kreacja z wyobraźni.
- Środki wyrazu artystycznego stosowane w ceramice.
- Różnicowanie materii.
- Kompozycja, konstrukcja, ciężar i struktura w ceramice.
- Statyka a dynamika w komponowaniu bryły formy ceramicznej.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Opisuje proces powstawania ceramiki.
- Operuje terminologią związaną z materiałem ceramicznym.
- Bezpiecznie i zgodnie z przeznaczeniem posługuje się narzędziami.
- Zna właściwości różnych rodzajów glin ceramicznych.
- Rozróżnia i stosuje różne rodzaje mas ceramicznych.
- Dobiera i prawidłowo posługuje się odpowiednimi narzędziami używanymi w pracach ceramicznych.
- Stosuje w praktyce możliwości i zna ograniczenia technologii ceramicznej.
- Prawidłowo przechowuje i zabezpiecza prace.
- Odwzorowuje i kreuje formę.
- Dokonuje syntezy formy na podstawie natury.
- Stosuje różnorodne faktury.
- Przygotowuje stanowisko pracy i pozostawia je w należyтым porządku po zakończeniu pracy.
- Kreuje formę.
- Stosuje różne rodzaje środków ekspresji.
- Wypracowuje własny język artystyczny.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Gliny i masy ceramiczne, jak: szamot, glina gładka, masa lejna itp.
- Szkliva, farby i pigmenty ceramiczne, angoby.
- Formowanie ręczne.
- Modelowanie rzeźbiarskie.
- Odcisk z formy (powielanie).
- Odlew z formy.
- Narzędzia do modelowania.

Przykładowe zadania.

- Forma użytkowa ceramiczna.
- Drobne formy figuralne.
- Głowa ludzka wykonana i utrwalana ceramicznie.
- Ornamentyka roślinna w ceramice.
- Mozaika ceramiczna.
- Synteza zwierzęcia.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

III. MAŁE FORMY RZEŹBIARSKIE

Materiał nauczania.

- Materiałoznawstwo małej formy.
- Technologia modelowania małej formy rzeźbiarskiej w plastelinie, glinie i wosku.
- Narzędzia do modelowania i obróbki.
- Przygotowanie masy woskowej.
- Formy do powielania i ich wykonanie.
- Zamiana rzeźby z innego materiału w model z masy woskowej do odlewu z metalu.
- Modelowanie w masie woskowej metodą „z ręki”.
- Czelowanie odlewów w metalu kolorowym.
- Masy formierskie np. gips, silikon, inne.
- Patynowanie.
- Zagadnienia związane z odlewnictwem.
- Natura, jak źródło inspiracji.
- Synteza natury.
- Kreacja na temat natury.
- Kreacja z wyobraźni.
- Środki wyrazu artystycznego stosowane w małej formie rzeźbiarskiej.
- Różnicowanie materii.
- Kompozycja, konstrukcja, ciężar i struktura w małej formie rzeźbiarskiej.
- Statyka a dynamika w komponowaniu bryły rzeźbiarskiej.
- Różnego rodzaju źródła inspiracji w małej formie (historia, literatura, historia sztuki, filozofia).

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Opisuje proces powstawania małej formy rzeźbiarskiej w zależności od wykorzystanego materiału.
- Operuje terminologią związaną z materiałem i obróbką rzeźb.
- Bezpiecznie i zgodnie z przeznaczeniem posługuje się narzędziami ręcznymi i mechanicznymi do obróbki metalu.
- Zna właściwości różnych rodzajów metali.
- Przygotowuje masę woskową do odlewu.
- Posługuje się sprawnie metodą dodawania i odejmowania materiału.
- Stosuje zabezpieczenia przeciwpyłowe i środki ochrony oczu i uszu.
- Prawidłowo przechowuje i zabezpiecza prace.
- Jest świadomy możliwości i ograniczeń technologii.
- Dokonuje syntezy formy na podstawie natury.
- Stosuje różnorodne faktury.
- Przygotowuje stanowisko pracy i pozostawia je w należyтым porządku po zakończeniu pracy.
- Kreuje formę.

- Stosuje różne rodzaje środków ekspresji.
- Wypracowuje własny język artystyczny.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Obróbka ręczna kamienia.
- Obróbka mechaniczna kamienia.
- Różne rodzaje kamienia (np. piaskowiec, marmur, granit, wapień).
- Dłuta do obróbki kamienia.
- Młotek kamieniarski.
- Wiertarki, szlifierki.
- Materiały ściernie do obróbki kamienia.
- Skrzynki z piaskiem.
- Kawalety

Przykładowe zadania.

- Interpretacja głowy.
- Model we wnętrzu.
- Wariacja na temat przedmiotu.
- Interpretacja pojęcia.
- Portret zwierzęcia.
- Upostaciowienie i uprzedmiotowienie.
- Mitologia, jako źródło inspiracji.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.